

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/185/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414218541
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexandra Hanusová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1414218541.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Alexandry Hanusovej a sudcov JUDr. Romana Bolebrucha a Mgr. Patricie Skotnickej v spore žalobcu: J. L. R., C..R., P. XX, Ž., A.: XX XXX XXX, proti žalovaným: X/ H.. H. H., X.. XX.X.XXXX, E. XXX, Č. K., občan SR, X/ E.. B. J., X.. XX.X.XXXX, U. XX, L.V., S. R., X/ A. C., X.. X.X.XXXX, Š. F. XX, L., S. R., o zaplatenie 2 573,39 eura s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného 3/ proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č.k. 8C/380/2015-212 zo dňa 4.6.2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa žalovaného 3/ p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným 1/ a 3/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 666,77 eur spolu s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 2 758,75 eura od 7.12.2011 do 14.12.2011 a zo sumy 2 658,75 eura od 15.12.2011 do zaplatenia s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého. Žalobcovi proti žalovaným 1/ a 3/ priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobu proti žalovanému 2/ zamietol a nepriznal mu nárok na náhradu trov konania.

2. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 23.12.2014 domáhal na základe úverovej zmluvy č. XX/XXX/XX uzavretej so žalovaným 1/ dňa 3.10.2007 od žalovaných zaplatenia nesplatennej časti úveru 2 573,39 eura, úroku 85,36 eura, poplatkov za upomienky a výzvy 70 eur, vyčísleného úroku z omeškania ku dňu zosplatenia úveru 7 % ročne podľa bodu 7.1 zmluvy vo výške 8,02 eura a úroku z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 2 758,75 eura od 7.12.2011 do 14.12.2011 a úroku z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 2 658,75 eura od 15.12.2011 do zaplatenia. Žalovaným 2/ a 3/ žiadal uložiť rovnakú povinnosť ako ručiteľom za splnenie povinností zo zmluvy o úvere.

3. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca ako banka a žalovaný 1/ ako klient uzatvorili 3.10.2007 úverovú zmluvu č. XX/XXX/XX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému 1/ úver 250 000,- Sk (8 298,48 eura), pri úrokovej sadzbe 10,9 % p.a. a RPMN 14,01 %. Poskytnutý úver bol bezúčelový a žalovaný 1/ sa zaviazal ho splatiť v 60 pravidelných mesačných anuitných splátkach vo výške 5 423 Sk (180,01 eura), splatných v 21. deň kalendárneho mesiaca. Zmluvné strany úverovej zmluvy sa dohodli, že záväzky klienta splatiť úver, úroky, sankčné provízie a poplatky sú zabezpečené ručiteľmi - žalovaným 2/ a 3/. Podľa bodu 7.1 zmluvy, v prípade, ak klient nezaplatí splátku úveru včas, banke patrí sankčná provízia vo výške +7 % p.a. z nesplatennej splátky úveru až do jej zaplatenia. Žalobca listom z 12.9.2011 vyzval žalovaného 1/ na uhradenie mesačnej splátky, ktorú

v termíne splatnosti neuhradil a upozornil ho na možnosť predčasného zosplatnenia celého zostatku úveru, listom zo 6.10.2011 vyzval žalovaného 1/ na uhradenie dvoch zmeškaných splátok a oznámil mu, že v prípade neuhradenia uvedených splátok v lehote určenej v oznámení pristúpi k zosplatneniu úveru. Listom z 22.11.2011 žalobca pre nedodržiavania zmluvných povinností dohodnutých v úverovej zmluve vyzval žalovaného 1/ na predčasné splatenie zostatku istiny úveru č. 105857 spolu s príslušenstvom do 5.12.2011. V ručiteľských listinách č. 10/575A/07 a č. 10/585B/07 žalovaný 2/ dňa 3.10.2007 a žalovaný 3/ dňa 4.10.2007 prebrali podľa ustanovení § 303 a nasl. Obchodného zákonníka ručenie za záväzok žalovaného 1/ vzniknutý z úverovej zmluvy číslo 10/585/07, že uspokojia žalobcu namiesto žalovaného 1/, ak ten nevráti riadne a včas poskytnutý úver, a to spolu s úrokmi, poplatkami, províziami a ďalšími nákladmi žalobcu vzťahujúcimi sa na úver. Žalobca žalovaného 2/ informoval o neuhradení splátok žalovaným 1/ v lehote splatnosti v období od 2.1.2008 do 6.10.2011. Žalovaný 2/ v spore nepreukázal, že by žalovaní čo i len sčasti svoj dlh po podaní žaloby plnili.

4. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie posúdil podľa ustanovení § 2 písm. a) a písm. b), § 3 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 52, § 54 ods. 1, § 546, § 548 ods. 1, § 100 ods. 1, § 101, § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2015 a dospel k záveru, že uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere je platná a obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch, a to vrátane náležitosti vyžadovaných jeho ustanovením § 4 ods. 2 písm. a). Žalovaný 1/ si neplnil povinnosť vyplývajúcu mu zo zmluvy splácať poskytnutý úver riadne a včas, preto žalobca v súlade so zmluvou úver zosplatnil a písomne vyzval žalovaného 1/, aby celý zostatok úveru splatil do 5.12.2011. Žalovaný 1/ si svoju povinnosť napriek výzve nesplnil, preto súd prvej inštancie žalovanému 1/ ako dlžníkovi uložil povinnosť uhradiť žalobcovi 2 666,77 eura (súčet dlžnej istiny úveru vo výške 2 573,39 eura, úroku z úveru ku dňu zosplatnenia 85,36 eura, 8,02 eura ako úroku z omeškania 7 % ročne zo včas nezaplatených splátok úveru v zmysle bodu 7.1 zmluvy o úvere) a úroku z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 2 758,75 eura (2 659,61 eura nesplatená istina úveru ku dňu zosplatnenia a 99,14 eura nesplatený úrok z úveru ku dňu jeho zosplatnenia) od 7.12.2011 (deň nasledujúci po zosplatnení úveru) až do 14.12.2011 (kedy došlo k úhrade 100 eur žalovaným 1/) a zo sumy 2 658,75 eura od 15.12.2011 až do zaplatenia. Rovnakú povinnosť ako žalovanému 1/ uložil súd aj žalovanému 3/ ako ručiteľovi podľa ustanovenia § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je ručiteľ povinný dlh splniť v prípade nesplnenia dlhu dlžníkom na výzvu veriteľa. Vychádzal z toho, že žalovaný 1/ a žalovaný 3/ nie sú solidárnymi dlžníkmi a preto uložil každému z nich splniť z iného právneho dôvodu tú istú povinnosť. Žalobca ako veriteľ môže žiadať splniť dlh od ktoréhokoľvek z nich, a až v dôsledku plnenia uloženej povinnosti jedného z nich zanikne v rozsahu plnenia povinnosť druhého.

5. Na námietku premlčania vznesenú žalovaným 2/ uviedol, že právo uplatniť si svoj nárok žalobou na súde mohol žalobca po prvý raz voči žalovanému 1/ ako dlžníkovi a voči žalovaným 2/ a 3/ ako ručiteľom 6.12.2011, pretože vtedy sa žalovaný 1/ dostal do omeškania s plnením zosplatneného dlhu a žalovaní 2/ a 3/ boli od tohto dňa tiež povinní splniť zosplatnený dlh za žalovaného 1/, ktorý ani na základe písomnej výzvy žalobcu dlh nesplnil (§ 101 Občianskeho zákonníka - Pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz). Trojročná premlčacia doba stanovená v § 101 Občianskeho zákonníka uplynula v danom prípade dňa 6.12.2014, a keďže žaloba bola na súd podaná až 23.12.2014, t.j. po jej márnom uplynutí, súd na námietku premlčania žalovaného 2/ žalobu voči nemu v celom rozsahu zamietol. Doplnil, že námietka premlčania vznesená hlavným dlžníkom by sa vzťahovala aj na ručiteľov, keďže ručiteľský záväzok je svojou povahou akcesorický a zdieľa osud hlavného záväzku, ručiteľ sa však môže dovoliť premlčania hlavného záväzku s účinkami iba pre svoju osobu, keďže úkony ručiteľa majú účinky iba vo vzťahu k nemu a nie aj k druhému ručiteľovi.

6. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s jeho § 262 ods. 1 tak, že úspešnému žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznal, pretože mu v konaní žiadne nevznikli a úspešnému žalobcovi priznal proti neúspešným žalovaným 1/ a 3/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný 3/, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie proti menu zamietnuť. Uviedol, že mu bolo známe, že žalovaný 2/ vzniesol v spore námietku premlčania a domnieval

sa, že táto sa vzťahuje aj na neho. Pretože až z napadnutého rozsudku sa dozvedel, že to tak nie je, v odvolaní namietať premlčanie práva uplatneného proti nemu. Poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu SR z 1.10.2011 sp. zn. 4 Obdo 38/2008, podľa ktorého v prípade námietky premlčania ide o právnu námietku, ktorej sa netýka koncentračná zásada vyjadrená v ustanoveniach § 120 ods. 1 a § 205a Občianskeho súdneho poriadku a rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 21.8.2003 sp. zn. 29 Odo 162/2003, podľa ktorého účastník konania môže vzniesť námietku premlčania kedykoľvek za konania (až do jeho právoplatného skončenia) s tým obmedzením, že v režime neúplnej apelácie sa môže odvolací súd zaoberať námietkou premlčania vznesenou až v odvolacom konaní, ak nie je spojená s neprípustným uplatňovaním nových skutočností a dôkazov (obdobne uznesenie NS SR z 13.10.2009 sp. z. 5 Cdo 120/2009 a NS ČR z 31.8.2011 sp. zn. 29 Cdo 1835/2010). Nakoľko súd prvej inštancie zistil, že premlčacia doba na uplatnenie žalovaného práva uplynula pred začatím konania, žiadal rozsudok súdu prvej inštancie proti nemu zmeniť a žalobu zamietnuť.

8. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že na premlčanie práv z predmetnej zmluvy o úvere sa vzťahuje Obchodný zákonník. Prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka aj v absolútnych obchodnoprávných vzťahov je možná až od účinnosti zákona č. 106/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, t.j. od 1.4.2015 a teda na prejednávany prípad je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia Obchodného zákonníka o premlčaní. V danej veci tak premlčacia doba podľa ustanovenia § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka mohla začať plynúť najskôr v decembri 2011, takže uplynula najneskôr v decembri 2014 (resp. 1.4.2015 v dôsledku zákona č. 106/2014 Z.z.). Keďže žaloba bola na súd podaná 23.12.2014, nesúhlasil s názorom žalovaného 3/, že jeho právo sa premlčalo.

9. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, prejednal odvolanie žalovaného 3/ bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a viazaný skutkovým stavom takako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného 3/ dôvodné nie je. Odvolací súd rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.4.2020 (§ 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP).

10. Žalovaný 3/ v odvolaní namietať premlčanie uplatneného nároku proti nemu a uviedol, že mal za to, že pokiaľ pred súdom prvej inštancie namietať premlčanie uplatneného nároku žalovaný 2/, proti ktorému bol uplatnený rovnako nárok z ručenia za splnenie povinnosti žalovaného 1/ z úverovej zmluvy, tak že sa táto námietka vzťahuje aj na neho.

12. Podľa ustanovenia § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 CSP).

13. Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

14. Právo tzv. novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie. Vzhľadom na to, že námietka premlčania ako hmotnoprávna námietka nepochybne je prostriedkom procesnej obrany a nebola uplatnená pred súdom prvej inštancie a to i napriek skutočnosti, že súd prvej inštancie predchádzajúcim rozsudkom z 3.10.2017 č.k. 8C/380/2015-143 zrušeným rozsudkom odvolacieho súdu z 31.1.2019 č.k. 3Co/67/2018-197 zamietol žalobu pre premlčanie uplatneného nároku. K zrušeniu tohto predchádzajúceho prvostupňového rozsudku odvolacím súdom došlo len preto, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie Ústavný súd SR nálezom zo 7.2.2018 sp.zn. PL. ÚS 11/2016 rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, na základe

ktorého súd prvej inštancie rozhodol a prihliadol na premlčanie aj keď nebolo namietané, nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

15. Vzhľadom na to, že v odvolaní uplatnený prostriedok procesnej obrany žalovaného 3/ sa netýkal dôvodov stavených v § 366 písm. a), písm. b) a písm. c) CSP bolo na žalovanom, aby preukázal, že ho nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, čo však v konaní nepreukázal a ani netvrdil. Žalovanému 3/ bol doručený rozsudok súdu prvej inštancie z 3.10.2017 č.k. 8C/380/2015-143 zrušený rozsudkom odvolacieho súdu z 31.1.2019 č.k. 3Co/67/2018-197, takže je zrejmé, že mu muselo byť zrejmé, že uplatnený nárok je premlčaný.

16. Pokiaľ žalovaný 3/ poukazoval na judikatúru týkajúcu sa vznesenia námietky premlčania v odvolacom konaní podľa Občianskeho súdneho poriadku, ktorý pripúšťal takúto námietku za určitých okolností aj o odvolacom konaní, tak túto podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na jednoznačne odlišnú úpravu v ustanovení § 366 CSP už nie je možné použiť.

17. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný 3/ v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktorými by preukázal nesprávnosť rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti. Vzhľadom na to, že odvolací súd nepovažoval ním uvádzané tvrdenia za také, ktoré by svojou relevanciou boli spôsobilé privodiť zmenu rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa tohto žalovaného ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi nepriznal proti žalovanému 3/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože v odvolacom konaní žiadne výdavky na bránenie svojho práva nevynaložil.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).